

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ТА
ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
(англійська мова)

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

спеціалізації 014.021 Англійська мова і література

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))»

(денна та заочна форма здобуття вищої освіти)

ООК 29.01

2025-2026 н.р.

Укладачі:

Сторчова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови

Мельник І.В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови

Поліщук С.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти

Савіцька О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти

Ухвалено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 15 від 17 листопада 2025 року

Завідувач кафедри

Алла МАРЧИШИНА

Затверджено радою з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти факультету іноземної філології

Протокол №11 від 18 листопада 2025 року

Голова ради

Оксана ГАЛАЙБІДА

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології

Протокол № 12 від 23 грудня 2025 р.

Декан факультету

Алла ХОПТЯР

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Оксана ГАЛАЙБІДА

Програму атестаційного екзамену із психолого-педагогічної та фахової підготовки (англійська мова) складено для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька), із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBovL2bTCaLtRbcQA86/view>, Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка <https://drive.google.com/file/d/1tHg3tKyySlq2GCIBk5ZDIUbsWKxQ42dr/view>, Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzM51hbjlXlVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg, Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>.

Форма навчання – денна та заочна.

Мета атестаційного екзамену із психолого-педагогічної та фахової підготовки (англійська мова) – визначення рівня сформованості у здобувачів вищої освіти загальних і спеціальних програмних компетентностей, які втілюються у відповідних результатах навчання, що висвітлюється у відповідній освітньо-професійній програмі.

Програму **атестаційного екзамену з психолого-педагогічної та фахової підготовки** розроблено на основі програм навчальних дисциплін Педагогіка (ООК 7), Психологія (ООК 6), Практика усного та писемного мовлення англійської мови (ООК 14), Лексикологія англійської мови (ООК 21), Стилїстика англійської мови (ООК 22), Теоретична граматики англійської мови (ООК 23), Методика навчання англійської мови (ООК 10).

Атестаційний екзамен з психолого-педагогічної та фахової підготовки проводиться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на атестаційний екзамен, списку рекомендованої літератури для підготовки до атестаційного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної компоненти
Рік вступу	2022
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

Статус: атестація

Очікувані результати складання атестаційного екзамену з психолого-педагогічної та фахової підготовки:

ПРН 01	Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української, англійської та німецької мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті
ПРН 02	Уміє визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням державного стандарту освіти, типових освітніх програм,

	попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб; добирати доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та індивідуальних особливостей учнів; оцінювати результати навчання учнів і здійснювати їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу
ПРН 03	Уміє використовувати цифрові пристрої, їхнє базове програмне забезпечення; критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси для професійного розвитку та обміну досвідом
ПРН 04	Уміє модифікувати, редагувати, комбінувати існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створювати за потреби нові; впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу (у тому числі під час дистанційного навчання)
ПРН 05	Уміє планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів; сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії та створювати умови для формування позитивної самооцінки учнів; формувати мотивацію учнів до навчання
ПРН 06	Уміє використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі; організовувати процеси навчання, виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей
ПРН 07	Уміє організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил; планувати освітній процес з урахуванням принципів здорового та безпечного способів життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби)
ПРН 08	Уміє здійснювати різні види планування, організації та аналізу освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти
ПРН 09	Уміє застосовувати різні форми оцінювання результатів навчання учнів з дотриманням визначених критеріїв та принципів академічної доброчесності; розвивати в учнів уміння здійснювати само- та взаємооцінювання результатів навчання
ПРН 10	Уміє застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання; інтегрувати інноваційні технології в освітній процес
ПРН 11	Уміє визначати та планувати оптимальний зміст і форми професійного розвитку; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності з урахуванням змін в системі освіти
ПРН 12	Знає мовні норми англійської та німецької мов, їх формування та розвиток, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.
ПРН 14	Розуміє еволюцію мови, зв'язок мови і мовлення, мови та мислення, основні теорії та напрями розвитку мовознавства та літературознавства
ПРН 15	Знає соціокультурну ситуацію розвитку іноземних мов та створює умови для міжкультурної комунікації
ПРН 19	Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, опрацьовувати й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі, презентувати результати свого наукового дослідження
ПРН 20	Уміє формувати іншомовні комунікативні уміння та навички здобувачів освіти; володіє методиками і технологіями розвитку критичного мислення

1. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ:

Навчальна дисципліна «Психологія»

1. Предмет, будова, принципи й методи сучасної психології.
2. Діяльність та спілкування.
3. Поняття про особистість.
4. Психологія соціальних груп та міжособистісних відносин.
5. Увага.
6. Відчуття та сприймання.
7. Пам'ять.
8. Мислення та мовлення.
9. Уява.
10. Емоційно-вольова сфера особистості.
11. Індивідуально-типологічні властивості: темперамент і характер.
12. Здібності.
13. Динаміка і закономірності психічного розвитку та формування особистості.
14. Психологічні особливості становлення особистості у підлітковому віці.
15. Психологія ранньої юності.
16. Психологічні основи учіння і навчання.
17. Психологія виховання і самовиховання
18. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.
19. Психологічні основи педагогічного спілкування.

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Загальна характеристика педагогічної професії. Вимоги галузевого стандарту вищої освіти до особистості і компетентності педагога.
2. Підготовка і професійне становлення педагога.
3. Система освіти України. НУШ.
4. Особистість учня та його розвиток.
5. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості.
6. Навчання в цілісному педагогічному процесі.
7. Методи та засоби навчання.
8. Принципи навчання.
9. Форми організації навчання.
10. Урок як форма організації навчання.
11. Контроль у процесі навчання.
12. Виховання в освітньому процесі.
13. Методи виховання.
14. Робота класного керівника. Напрями та форми його діяльності.
15. Особистість і колектив.

Навчальна дисципліна

«Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

1. Education and Academic Research.
2. Political Systems and Governance.
3. Law, Order, and Justice.
4. Mass Media and Communication.
5. Environment and the World Around Us.
6. Literature: Books and Writers.
7. English Traditions: National Festivals, Holidays, and Cuisine.
8. The Fine Arts: Painting, Sculpture, and Architecture.
9. The Film and Entertainment Industry.

10. Careers and Professional Development.
11. Health and Wellness.
12. The United States: America and the Americans.
13. The United Kingdom: Britain and the British.
14. London: History and Modern Life.
15. Ukraine: Culture, People, and Traditions.
16. The Performing Arts: Theatre, Dance, and Music.
17. University Life and Academic Opportunities.
18. Global Holidays and Celebrations.
19. Entertainment in Modern Life.
20. Tourism and Travel.

Навчальна дисципліна
«Теоретична граматики англійської мови»

1. Theoretical English Grammar: history and development.
2. English grammar categorization.
3. English morphology.
4. English nominative and functional word classes.
5. English Verbs.
6. English syntax: phrase.
7. English syntax: sentence.

Навчальна дисципліна
«Стилістика англійської мови»

1. Stylistics as a branch of linguistics. Functional style.
2. The notion of style. Functional styles of the English language.
3. Phonetic expressive means. Alliteration, assonance, onomatopoeia.
4. Tropes. Metaphor, metonymy, personification, their classification.
5. Tropes. Epithets, types and functions.
6. Figures of speech. Hyperbole, meiosis, litotes.
7. Figures of inequality. Zeugma and pun.
8. Stylistic syntax. Ellipsis, break (aposiopesis).
9. Stylistic syntax. Repetition, polysyndeton, asyndeton.
10. Stylistic parallelism, inversion, rhetorical questions.

Навчальна дисципліна
«Лексикологія англійської мови»

1. Etymology of the English word-stock.
2. Productive types of word-formation in English.
3. Types of semantic components within a semantic structure of a word.
4. Lexico-semantic classes of words. Synonyms.
5. Lexico-semantic classes of words. Homonyms.
6. Speak on free word groups and phraseological units.
7. Speak on the formal layer of the English vocabulary.
8. Speak on the informal layer of the English vocabulary.
9. American Variant of the English language.

Навчальна дисципліна
«Методика навчання англійської мови»

1. Newly-Qualified English Teacher. New Ukrainian School.
2. General Methods of FLT. Review on English teaching methods.
3. Aims, content and principles of FLT.
4. Communicative Language Teaching. Communicative competence.
5. Teaching grammar. Approaches and techniques.
6. Teaching vocabulary. Introducing and practicing vocabulary.
7. Teaching pronunciation. Examples of pronunciation teaching.
8. Developing reading skills. Extensive and intensive reading.
9. Developing listening skills. Stages of a good class.
10. Developing writing skills. Key concepts and the language teaching classroom.
11. Developing speaking skills. Fluency and accuracy.
12. The role of error. The role of classroom assessment.
13. Teacher roles and the language teaching classroom.
14. Learning styles. Teaching English to learners with special education needs.
15. Planning in FLT.
16. ICT in FLT. Digital tools for effective interaction.

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Психологія
Основна

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 388 с.
2. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум: навчальний посібник. Суми: університетська книга, 2023. 352 с.
3. Кацавець Р. Вікова психологія: навч. посібник. Київ: Алерта, 2024. 142 с.
4. Кутішенко В. П. Вікова і педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 190 с.
5. Максименко С. Д. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
6. Москалець В.П. Загальна психологія. Київ: Ліра-К, 2021. 564 с.
7. Поліщук В.М. Вікова і педагогічна психологія. Суми : Університетська книга, 2019. 352 с.
8. Савчин М.В. Загальна психологія: підручник. Київ: ВЦ Академія, 2018, 2020. 344 с.
9. Сергієнкова О. В. Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 296 с.

Допоміжна

1. Диса О. В. Шинкаренко І. О. Психологія девіантної поведінки : навч. посіб. Дніпро. ДДУВС. 2024. 77 с.
2. Загальна психологія: Хрестоматія / Долинська Л.В. та ін. Київ: Каравела, 2017. 640 с.
3. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.
4. Методичний путівник психолога Нової української школи: збірник методичних матеріалів / авт. кол. : к.п.н., доц. В.С. Поуль, О.М. Кадук, К.В. Нікітюк. Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. 46 с.
5. Нова українська школа: соціально-психологічні технології підтримки : практичний посібник / за ред. Г.М. Бевз, С.Л. Кравчук. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 162 с.
6. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с.

7. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник / уклад. : Онуфрієва Л.А., Чайковська О.М. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2024. 172 с.

Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

<http://nplu.org/> – Національна парламентська бібліотека України

<http://www.loc.gov> – Бібліотека конгресу США (Library of Congress)

<http://www.harvard.edu/museums> – Бібліотека Гарвардського університету (США)

<https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/> — електронна бібліотека Інституту соціальної та політичної психології Академії педагогічних наук України

<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/> — репозитарій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка : модульний курс [Текст]. Навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Руссол : Львів : «Новий Світ – 2000», 2022. 567[1] с.
2. Гущина Н. І. Нова українська школа : організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу : навч.-метод. посіб. / Н. І. Гущина , Т. Г. Орлова, Л. Г. Кондратова. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.
3. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib
5. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf>
8. Максимюк С.П. Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 670 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/626701/>
9. Михалюк А. М. Педагогіка : інтерактивний контент. Навчально- методичний посібник. Київ : Видавництво «Каравела», 2023. 244 с.
10. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>
11. Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>
12. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>
13. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. С. 52-58.

**Навчальна дисципліни «Практика усного та писемного
мовлення англійської мови»**

Основна:

1. **Англійська мова для перекладачів і філологів. I курс:** підручник / М. О. Возна [та ін.] ; заг. ред. В. І. Карабан. Вінниця : Нова Книга. 2004. 466 с.
2. **Англійська мова. II курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.] ; ред. В. І. Карабан. - Вінниця : Нова книга. 2006. 337 с.:
3. **Англійська мова. III курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.] ; ред. В. І. Карабан. - Вінниця : Нова книга. 2007. 496 с.
4. **Англійська мова. IV курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.] ; ред. В. І. Карабан. Вінниця: Нова Книга. 2008. 491 с.
5. Hugh Dellar, Andrew Walkley. Outcomes. Upper-Intermediate. Cengage Learning. 2016. 213 p. (Student's Book + Workbook+ CD).
6. Hugh Dellar, Andrew Walkley, Outcomes. Advanced. National Geographic Learning, Cengage Learning. 2016. 217 p. (Student's Book + Workbook+ CD).
7. Черноватий Л. М., Карабан В.І. Практичний курс англійської мови (intermediate). Вінниця: Нова Книга. 2006. 354 с.
8. Черноватий Л. М., Карабан В.І. Практичний курс англійської мови (upperintermediate). Вінниця: Нова Книга. 2006. 519 с
9. Барбанюк О.О. The UK. Welcome to Great! Англ. мова. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 2017. 144 с.
10. Венкель Т.В. Brush Up Your Everyday English. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці: ПП Москалюк В.М., Дроняк В.В. 2003. 296 с.
11. Литвинюк О.М. Law and Order. Grammar Rules. Кам'янець-Подільський, ТОВ «Друкарня «Рута». 2021. 116 с.
12. Ситник Н. В. Latte: навчально-методичний посібник для розвитку усного мовлення студентів II-IV курсів факультету іноземних мов. Кам'янець-Подільський державний університет. 2007. 84 с.
13. Тучина Н.В. Speak English with pleasure / за ред. Луїзи Грін, Кіри О. Янсон. К.: Майстер-клас. 2005. 288 с.
14. Oxford Guide to British and American Culture. Ed. By Jonathan Crowther. Oxford University Press. 2016. 542 p.
15. Virginia Evans, Lynda Edwards. Upstream. Advanced C1: Student's book. Newbury: Express Publishing. 2006. 256 p.

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови»

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 334 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник. Київ : Академія, 2010. 328 с. Серія "Альма-матер". 978-966-580-310-2; 978-966-580-315-7
4. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с. 978-966-8995-18-7
5. Морська Л.І. Новітні технології у навчанні іноземних мов: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Вектор, 2012. 232 с.

ДОКУМЕНТИ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

1. Модельна навчальна програма. «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ

- Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 No795) URL: <https://drive.google.com/drive/u/2/home>
2. Державний стандарт базової середньої освіти URL: <https://drive.google.com/drive/u/2/home>
 3. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» https://osvita.ua/doc/files/news/929/92993/646-ilovepdf_merged_1.pdf
 4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у 2024-2025 н.р. https://osvita.ua/doc/files/news/929/92995/66dffec4c92d2958213439_1_.pdf

ПІДРУЧНИКИ, адаптовані відповідно до нових програм та стандартів Нової української школи:

1. Full Blast Plus for Ukraine. URL: https://publishing.linguist.ua/publishing_book/full-blast-plus-for-ukraine/
2. Prepare. Ukrainian Edition. URL: https://publishing.linguist.ua/publishing_book/prepare-ukrainian-edition/
3. Project Explore URL: <https://www.ranok.com.ua/storage/pdf/Lendinh-Project-Explore-3.pdf>

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» розміщена на платформі Moodle за покликанням URL: <https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=152>

Додаткова література

- Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 90 p.
- Jeremy Harmer (2007) The Practice of English Language Teaching. Person Education Limited. 448 p.

Рекомендовані джерела інформації

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Іноземні мови (режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>)
3. Державні стандарти (режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>)
4. New Generation School Teacher (режим доступу: <https://ngschoolteacher.wixsite.com/ngscht>)
5. European School Education Platform (режим доступу: <https://school-education.ec.europa.eu>)
6. Національний офіс підтримки eTwinning – Україна (режим доступу: <https://etwinning.org.ua>)

Навчальна дисципліна «Теоретична граматики англійської мови»

Рекомендована література:

1. Кришталюк Г.А. Заперечення в англійському дискурсі: лінгвокогнітивний аспект : монографія. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 184 с.
2. Ніконова В.Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
3. Харитонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. 352 с.
4. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course : manual for students. Vinnytsya: NOVA KNYHA, 2007. 372 p.
5. Biber D., Conrad S., Leech G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow : Pearson Education Limited, 2002.
6. Umanets A.V. Theoretical Grammar 4 U: Morphology: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Кам'янець-Подільський : ОЛІКО, 2007. 103 с.

**Навчальна дисципліни «Лексикологія англійської мови»
Основна**

1. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2001. 117 с.
2. Марчишина А.А., Петрова Т.М. Лексикологія англійської мови: теорія і практика: навчально-методичний посібник Вид. 2-ге, доп. і перероб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 79 с.
3. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
4. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice. Kherson: Helvetica, 2019. 118 p.
<https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/contrastive-lexicology.pdf>
5. Demenchuk O. Contrastive lexicology of the English and Ukrainian Languages. Rivne: RSUH, 2018. 146 p.

Допоміжна

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: Нова книга, 2003. 248 с.
2. Марчишина А. Гендерна ідентичність у медіатексті: соціокультурний феномен, вербальний конструкт. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*: зб. наук. праць. Вип. 40. Київ: Національний авіаційний університет, 2020. С. 33–38.
<https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/go/article/view/14256>
3. Jackson. H. Words and their meaning. NY: Longman, 2005. 288 p.
4. Stockwell, R, Minkova, D. English words, history and structure. Cambridge: University Press, 2001. 208 p.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Атестаційний екзамен з фахової підготовки (англійська мова) містить п'ять запитань:

1. Питання з ООК 6 Психологія. (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. Питання з ООК 7 Педагогіка (Питання №2 екзаменаційного білета).
3. Питання з ООК 14 Практика усного та писемного мовлення англійської мови (Питання №3 екзаменаційного білета).
4. Питання з ООК 21 Лексикологія англійської мови або Питання з ООК 22 Стилїстика англійської мови або Питання з ООК 23 Теоретична граматики англійської мови (Питання №4 екзаменаційного білета).
5. Питання з ООК 10 Методика навчання англійської мови (Питання №5 екзаменаційного білета) та практичне завдання.

Взірець екзаменаційного білета

1. Відчуття та сприймання.
2. Контроль у навчальному процесі.
3. Britain and the British.
4. American Variant of the English language.
5. Teaching pronunciation. Examples of teaching pronunciation. Practical task (microteaching – 10 minutes): Explain the difference between: long and short vowels (/i:/ and /ɪ/) Give examples and suggest an exercise to help distinguish between them.

Атестаційний екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета. Наприклад:

Питання екзаменаційного білета	Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білета
1	73
2	77
3	76
4	80
5	82 (теоретичне завдання) + 75 (практичне завдання)
	підрахунок загального середнього балу: $73+77+76+80+(82+75:2=79) = 385 : 5 = 77$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на атестаційному екзамені зі психолого-педагогічної та фахової підготовки (англійська мова) здобувач отримав **77 балів**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-59 б. – Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, відповідає не по темі екзаменаційного білета. Не здатний застосовувати теоретичні знання у професійній діяльності, не демонструє розуміння сучасних освітніх технологій, відсутні навички аналізу, самостійного мислення та професійного саморозвитку.

Незадовільна оцінка з одного питання є підставою для загальної незадовільної оцінки.

Бали від 1 до 59 вважаються незадовільною оцінкою.

Незадовільна оцінка з одного із питань екзаменаційного білета є підставою для виставлення незадовільної оцінки за атестаційний екзамен загалом.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях. Здобувач володіє початковими знаннями, відтворює частину матеріалу.

Частково орієнтується у професійних поняттях, але має значні труднощі у застосуванні знань на практиці.

Використання сучасних освітніх технологій та підходів – фрагментарне; здатність до саморозвитку проявляється епізодично.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

Здобувач знає більше половини матеріалу, розуміє основи навчальної дисципліни.

Може виконувати типові професійні завдання, але з помилками та без достатньої самостійності.

Обмежено застосовує теоретичні знання, слабо інтегрує сучасні освітні технології, потребує допомоги у професійних ситуаціях.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом.

Виконує професійні завдання за зразком, застосовує знання у стандартних ситуаціях.

Проявляє початкову готовність до педагогічної діяльності, але без достатньої глибини та творчості.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

Упевнено застосовує знання у стандартних професійних ситуаціях, використовує базові освітні технології. Може аргументувати відповіді, демонструє готовність до практичної діяльності.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

Ефективно застосовує теоретичні знання у професійній діяльності, аналізує педагогічні ситуації, обирає доцільні методи навчання.

Використовує сучасні освітні технології, демонструє сформовані професійні компетентності.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

Проявляє елементи творчого підходу, володіє навичками самостійного навчання та професійного вдосконалення.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

Розв'язує складні професійні завдання, використовує інноваційні освітні технології.

Демонструє здатність до критичного мислення, аналізу інформації та самостійного прийняття рішень.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

Проектує та реалізує педагогічну діяльність на творчому рівні, оцінює освітні процеси, інтегрує знання з різних навчальних дисциплін.

Здатний до професійного саморозвитку, рефлексії та вдосконалення власної діяльності.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійно розв'язує складні та проблемні професійні завдання, моделює освітні ситуації, застосовує новітні технології.

Демонструє високий рівень творчості, дослідницькі навички, здатність до безперервної освіти, професійного лідерства та конкурентоспроможності.

Критерії оцінювання практичного завдання з методики навчання англійської мови (Питання 5)

Розроблення фрагмента уроку (microteaching) оцінюється у 100 балів. Критерії оцінювання:

- 1) застосування сучасних методик та технологій для забезпечення якості навчання англійської мови;
- 2) організація співпраці та взаємодії учнів;
- 3) урахування логічної послідовності етапів фрагмента уроку (microteaching);

- 4) володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти;
- 5) творчий підхід та самостійність.

Кожний критерій максимально налічує 20 балів, які розподіляються так:

- здобувач вищої освіти продемонстрував високі показники за критерієм (16-20);
- здобувач вищої освіти продемонстрував середні показники за критерієм (15-11);
- здобувач вищої освіти не продемонстрував показники визначених за критерієм (10-1).

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Кількість балів за результатами атестаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно” під час атестації.

Кількість балів за результатами атестаційного екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в залікову книжку. До залікової книжки не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача вищої освіти оцінені оцінкою «незадовільно» під час атестації.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1tHg3tKyySlq2GCIBk5ZDIUbsWKxQ42dr/view> повторна Атестація для підвищення оцінки не дозволяється. Незадовільна оцінка з одного екзаменаційного завдання є підставою для виставлення незадовільної оцінки за Атестацію. У разі незгоди з оцінкою Атестації здобувач вищої освіти має право подати апеляцію на ім'я ректора К-ПНУ. Апеляцію подають в день проведення Атестації з обов'язковим повідомленням про це декана факультету. Для розгляду апеляції розпорядженням ректора створюють комісію, яка розглядає апеляцію здобувача вищої освіти щодо порушення процедури проведення Атестації, що могло негативно вплинути на рішення

екзаменаційної комісії щодо оцінки. Термін розгляду апеляції – упродовж трьох календарних днів після її подання. У разі встановлення комісією порушення процедури проведення Атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, вона пропонує ректору К-ПНУ скасувати відповідне рішення екзаменаційної комісії та провести повторне засідання екзаменаційної комісії у присутності представників комісії з розгляду апеляції.

За умови успішного складання атестаційного екзамену здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр середньої освіти (Мова і література (англійська, німецька). Вчитель англійської мови закладу загальної середньої освіти. Вчитель німецької мови закладу загальної середньої освіти».